

## Каб не аджывала, а жыла



21 студзеня ва ўсім свеце адзначаецца Міжнародны дзень роднай мовы. Не абмінулі ўвагай гэтую дату і супрацоўнікі Цэнтральнай навуковай бібліятэкі імя Якуба Коласа НАН Беларусі. Яны зладзілі літаратурныя чытанні, гасцямі і ўдзельнікамі якіх сталі вучні двух сёмых класаў мінскай сярэдняй школы № 26.

Спачатку школьнікаў чакаў невялікі экскурс у гісторыю, з якога даведаліся, што 21 лютага 1951 года ў горадзе Дака, сталіцы Бангладэш, ад куляў паліцыі загінулі студэнты – удзельнікі дэманстрацыі ў абарону сваёй роднай мовы бенгалі, якую яны патрабавалі прызнаць адной з дзяржаўных моваў краіны. З 2000 года

паводле рашэння ЮНЕСКА 21 лютага і адзначаецца як Дзень роднай мовы.

Пад час імпрэзы школьнікі паглядзелі фільм «Разнамоўны калейдаскоп», падрыхтаваны супрацоўнікамі бібліятэкі. Ён відавочна зацікавіў гледачоў, і па заканчэнні прагляду дзеці разам з вядучай імпрэзы Вольгай Смык, загадчыцай аддзела сацыякультурнай і інфармацыйнай дзейнасці, актыўна абмяркоўвалі тое, што пачулі і ўбачылі. У фільме было шмат цікавых звестак пра розныя мовы свету, і невыпадкова пасля гэтага распачалася гаворка пра нашую родную мову. Удзельнікі імпрэзы даведаліся, што, згодна з даследаваннямі ЮНЕСКА, беларуская мова з'яўляецца адной з найбагацейшых і самай мілагучнай мовай у свеце, пасля італьянскай.

Спецыяльна да Дня роднай мовы ў бібліятэцы была падрыхтаваная выстаўка «Сусветная літаратурная класіка па-беларуску». З ёю школьнікаў пазнаёміла Ніна Камарова, загадчыца аддзела абслугоўвання чытачоў. Не абмінула ўвагай яна і тых, хто працаваў над перакладамі твораў на беларускую мову, тым больш што іх імёны – Пятрусь Броўка, Рыгор Барадулін, Максім Танк, Кандрат Крапіва і іншыя – былі добра вядомыя слухачам.

Н. Камарова зладзіла невялікі эксперымент – разам з ёю дзеці чыталі вядомыя літаратурныя творы спачатку на рускай, а пасля на беларускай мове і параўноўвалі іх. І дзеці, і вядучая згадзіліся, што творы Івана Крылова, Мікалая Някрасава і іншых рускіх класікаў на нашай мове гучаць гэтак жа цудоўна, і ў той жа час знаходзіцца ў іх нешта новае, дагэтуль нячутае, але сваё, роднае. Хацелася б думаць, што гэты вопыт не будзе для ўдзельнікаў імпрэзы дарэмным і яны паспрабуюць чытаць творы сусветнай літаратуры і па-беларуску таксама.



Не засталася без увагі і яшчэ адна важная падзея – сёлета спаўняецца роўна стагоддзе з дня выдання зборніка вершаў Максіма Багдановіча «Вянок». Супрацоўніца бібліятэкі Яўгенія Церальчук расказала, што М. Багдановіч першым паспрабаваў злучыць беларускую літаратуру з сусветнай, ён імкнуўся паказаць, што творы сусветнай літаратуры будуць зразумелымі і на беларускай мове таксама. Так, у якасці эпіграфаў да многіх сваіх вершаў Максім Багдановіч браў словы вядомых паэтаў – Генрыхы Гейнэ, Фрыдрыхы Шылера, Аляксандра Пушкіна. А па заканчэнні расповеду

вучні мелі магчымасць прачытаць са зборніка вершы, якія яны найбольш упадабалі. Такіх было нямала.



«Кветкі без вады гінуць, а нацыя гіне без мовы», – гэтымі словамі скончылася імпрэза. Можна стацца, што пад час яе былі запаленыя яшчэ некалькі агеньчыкаў любові да роднай беларускай мовы. А яшчэ пад час яе прагучалі наступныя лічбы: сёння ў свеце існуе каля сямі тысячаў моваў і дыялектаў. Цалкам верагодна, што да канца XXI стагоддзя знікне палова з іх – цяпер кожны месяц у свеце знікаюць дзве мовы. Хацелася б думаць, што гэта не пра нас.

**Ніна КАЗЛЕНЯ**  
**Фота аўтара**